

TARTALOM

- **Kislábnyomos életmód**
 - Mire figyeljünk, ha a házunk mögé erdőkeretet szeretnénk?
 - Pénzkereseti lehetőségek kisebb gazdaságoknak
- **Kislábnyom tippek**
 - Szomszédolás szabadtéri nappali
- **EnergiaKözösségek hírek**
 - Egy kis kihívás
 - Folytassuk a karbon-bőjtöt
- **Kislábnyom hírek**
 - Kevesebb megbetegedés: kevesebb környezeti terhelés
 - Energiamegtakarítás mesterséges intelligencia segítségével
- **Felhívások**
 - Tervezd újra a világot!
 - Európai öko-kert díj
- **Érdeemes rápillantani**
 - Egymást kenik kenyérre - pékségek szövetkezete
- **Szezonális szemezgető**
 - Öt egyszerűen elkészíthető emelt ágyás
 - Hogyan segítsük a madarak fészekrakását?

Kényelem-függőségünk: veszélyes ránk és a Bolygóra nézve is

Tavaly, a Nemnövekedés konferencián a GreenDependent csapata szerint az egyik leginspirálóbb előadó Ashish Kothari, indiai kutató, aktivista és tanár volt. Az alábbi gondolatok az ő "tollából" származnak.

Ha elmegyünk egy állomásra, bevásárló központba vagy reptérre és ott megnézzük, hogy hányan használják a mozgólépcsőt, és hányan mellette a lépcsőt, azt látjuk, hogy a mozgólépcsőzők jóval többen vannak, pedig legtöbbjük nyugodtan használhatná a lépcsőt is.

Nemrég megkérdeztem 100 egyetemistát egy indiai nagyvárosban, Pune-ban, hogy hányan laknak az egyetem 4 km-es körzetében, és közülük vajon hányan járnak kerékpárral. Válaszaikból kiderült, hogy bár kb. 30-40 diák lakik ebben a körzetben, közülük senki nem jár kerékpárral vagy gyalog, mindannyian autóznak vagy motoroznak.

És vagyon hányan emailezünk, sms-ezünk vagy kérdezzük kollégáinkat WhatsApp-on, Viber-en vagy Facebook-on ahelyett, hogy átmennénk a szomszéd vagy pár szobával arrébb található irodájukba?

Kényelmesek vagyunk. A kényelem rabjai. És ez egy nagyon veszélyes rabság: halálos kimenetelű lehet ránk és a Bolygóra nézve is.

Klasszikus példa a távirányító. A távirányítóval, fotelünk kényelméből ma már nem csak TV csatornákat vagy zeneszámokat tudunk váltani, hanem okos otthonunk minden részét irányíthatjuk - már, ha elég jómódúak vagyunk ahhoz, hogy okos otthonunk legyen. Nem kell felállnunk, hogy kinyissuk az ajtót a látogatóknak, hogy főzzünk, vagy hogy megöntözzük a növényeket. És ahogy fejlődik az elektronika és a robotkutatás, munkánk minden egyes eleme automatizálható lesz. Talán a szex nem, ahhoz még ezután is hajlandók leszünk megmozdulni... vagy a virtuális valóság itt is átveszi majd a szerepet és irányítást?

A kényelem manapság életünk és életmódunk minden részét átjárja. Félkész ételeket teszünk a mikróba, kétperces tésztát főzünk a gyerekeknek. Szellemileg is ellustulunk, hiszen a számítógép ellenőrzi, hogy helyesen írunk-e és számolja a képleteket is helyettünk. A fényképeket photoshop-olhatjuk, ahelyett, hogy az agyunkat és ösztöneinket használnánk, hogy jó képet készítsünk. Ha zárandoklatra indulunk pl. egy himalájai szent helyre, nem akarunk többé a hegyre felgyalogolni (pedig pont ez az erőfeszítés is a megváltáshoz vezető út része kellene, hogy legyen, nem?). Aszfaltos utat követelünk.

De akkor hogyan is van ez? Nem jó, hogy többet tudunk megcsinálni kevesebb erőfeszítéssel? Így időt takaríthatunk meg, amit egyéb dolgok elvégzésére fordíthatunk. Vagy nem?

A hátrányok

Mielőtt elemeznénk a kényelmi technológiák állítólagos előnyeit, nézzük meg hátrányait. Szinte minden alkalommal, amikor a kényelmi megoldást választjuk, elveszítjük a lehetőséget arra, hogy mozogjunk vagy másokkal kapcsolatba lépjünk, vagy megkíméljük magunkat és másokat extra környezetszennyezéstől. Amikor gyorsételt választunk, kizsákmányoljuk testünket. Vajon mindez nem járul hozzá az elhízás, cukorbetegség, szívbetegségek és stresszhez köthető betegségek városiasodott világunkban történő járványszerű terjedéséhez?

A kényelem ezen kívül rombolja a Földet és megzavarja a közösségi életet is. A motorizált közlekedés korlátlan használata, a mozgólépcsők, az elektromos és elektronikus kütyük, a vegyszerek és csomagolás annak érdekében, hogy meghosszabbítsuk az élelmiszerek tárolási idejét mind szén-dioxid-kibocsátáshoz, szennyezéshez, vegyi szennyeződéshez, és persze az erőforrások kimerüléséhez vezetnek. Más fajok és emberek (akiknek az otthona a bányák közelében vagy akár az erőforrás lelőhelyek felett van) csak járulékos veszteséget jelentenek a technológiától és kényelemtől megrészegült társadalom számára. Ahogy átveszik az uralmat a gépek, kényelmünk oda is vezet, hogy emberek elvesztik a munkájukat, így egyre több a munkanélküli, és kárba vész a



Kép: Vadovics Edina

Ha tetszik a Kislábnyom hírlevél, kérjük, ajánlja fel személyi jövedelemadója 1%-át a GreenDependent Egyesület számára!

Adószámunk: 18709845-1-13



Kényelem-függőségünk

kézzel készített termékekben rejlő kreativitás. Minél inkább virtuális a kommunikációnk, annál kevesebb az igazi, élő emberi kapcsolatunk.

Aztán, hogy kezeljük ezeket a problémákat, felszínes megoldásokat találunk ki, amit én rendszerszintű kényelemnek nevezek. Az állam és a nagyvállalatok technológiai és piaci megoldásokat találnak ki, abban a hitben ringatva magunkat, hogy megoldottuk a problémákat. Egy példa erre az, ahogy a fosszilis tüzelőanyag-ipar nagyon okos zöldítő megoldásokat talál ki - például, fákat ültet, hogy állítólagosan semlegesítse a hőerőművek kibocsátásait - de emellett nagyon keveset tesz annak érdekében, hogy a kibocsátásokat megszüntesse. De a zöld gazdaság támogatói és szószólói is hasonló példát szolgáltatnak, amikor ambiciózus megújuló energiatermelésre vonatkozó célokat fogalmaznak meg és közben kikerülik azokat a kényelmetlen kérdéseket, amelyek azt feszegetik, hogy mennyi energiát is kellene egyáltalán fogyasztanunk. A korlátlan mértékű napenergia termelés is elpusztítaná a Földet, csak egy kicsit lassabban, mint a fosszilis energiaforrások használata (pl. a szilíciumot, a napelemgyártás kulcsfontosságú alapanyagát is bányászni kell).



Kép: www.ecologise.in

És mindez kapcsolódik ahhoz, ahogy a kapitalizmus és az államok által irányított gazdaságok az egyre keményebb munka csapdájába zárják az emberek nagy részét. Míg emberek milliárdjai dolgoznak hosszú órákat (nagyreszt unalmas munkát végezve) azért, hogy épp csak meg tudjanak élni, a kényelmek csábítása érthetően nagy, csakúgy, mint a nők számára, akiket a patriarkális társadalmi berendezkedés szinte lehetetlen, számtalan feladatot egyszerre megoldani próbáló helyzetbe kényszerít.

Mindezek ellenére írásomnak nem célja, hogy a technológiát teljesen elítélje. Nem céloz az sem, hogy megvédjem azt a berendezkedést, amely sok, a társadalom peremére szorított embercsoportot méltatlan, gyakran szinte rabszolgamunkára kényszerít. Gandhi, amikor a gépesített rokkáról kérdezték, azt felelte, hogy nem ellenzi azt, hogy a robotolást könnyítsék vagy kiváltsák gépekkel. De azt ellenzi, hogy a munkát kiváltsák a gépek. A technológiai innováció jelentősége, hogy növelheti a munka méltóságát, megszüntetheti a kizsákmányolást illetve az egészségtelen munkakörülményeket, felszabadíthatja a nőket és a társadalom egyéb marginalizált csoportjait. Segíthet abban is, hogy könnyítse az idősek, a különböző tevékenységekben korlátozottak, vagy egyéb szempontokból nehéz helyzetben lévők életét. Fontos itt megjegyezni, hogy a kényelem (*angolul: convenience*) szó a latin *convenire* szóból származik, és eredeti jelentése "összegyűlni" vagy "egyetértetni" (*con: együtt + venire: jönni*). Az elektromos fogkefének azonban ehhez elég kevés köze van.

De hogy csinálhatnánk jól?

Hogy érzük el akkor, hogy a kényelem a robotolás csökkentéséről és a méltóság növeléséről szóljon, ne pedig egyszerűen a lustaságról? Ez a kérdés a fogyasztói társadalommal kapcsolatban is felmerül. Ezekről közösen gondolkodva jutunk el oda, hogy nem csak a távirányító használatát kérdőjelezzük meg, hanem azt is, ahogy szédítő ütemben újabb és újabb TV modellek vagy mobil- és okostelefonok kerülnek forgalomba. Nem csak arra van szükség, hogy a repülőtereken a mozgólépcső használatát megkérdőjelezzük, hanem arra is, hogy elgondolkodjunk, miért utazik mindenki egyre többet repülővel. A Nyugat eldobható társadalmá (amelyet egyre inkább átvesz a Kelet is) a kényelem és a fogyasztás extrém formában történő megvalósulása.



Kép: imagazin.hu

Ezek szerint kell legyen valami mélyen bennünk, amire hatnak a hirdetések? Hogyan menthetjük meg magunkat magunktól?

Talán úgy, hogy mélyen önmagunkban valami mást megszólítunk: a közösségi érzést, a szolidaritást és a felelősséget. A történelem legnagyobb része során a társadalmak ön-korlátozták a természeti erőforrások használatát. Az ilyenfajta szabályok kényelmetlenek, hiszen sokkal könnyebb egész évben vadászni és halászni annál, hogy szünetet tartsunk az állatok szaporodási időszakuk alatt. De a közösségek tudták, hogy ha nem tartottak volna szünetet, a vadászott állatok populációja összeomlott volna, amely hosszabb távon sokkal nagyobb kényelmetlenséget okozott volna, mint a szaporodási időszak alatti szünet. A bölcsesség és az előrelátás legyőzte a rövidtávú kényelemre való vágyat. A modern ember számára vajon ezt túl nehéz lenne megtanulni?

Nehéz, minden bizonnyal, de nem lehetetlen. Több európai városban rengeteg ember jár kerékpárral munkába: idősek és fiatalok, elegáns öltönyt vagy kosztümöt viselő üzletemberek- és asszonyok. Hasonló gyakorlat kezd (nagyon lassan) terjedni az indiai középosztály tagjai között is. Sok kerékpáros könnyedén tudna motorozni vagy autózni is, de inkább a mozgást választják, vagy környezeti szempontból elkötelezettek, vagy egyéb motivációjuk győz a kényelem felett. Az iparosodott országokban egy új, ellen-trend van kialakulóban: megújult érdeklődés a kézzel készített termékek iránt, városi kertészkedés, kézzel történő javítás a kidobás helyett, a személyes találkozások megélése közösségi összejöveteleken, termékek és szolgáltatások megosztása, egyszerűbb életmód kialakítása amellelt, hogy alapvető szükségleteik teljesülnek és alapvető komfortokkal rendelkezünk. A kényelem iránti igény legyőzése különböző késztetésekből származik: kreatív kifejezőmód, felelősségérzet azok iránt, akik technológiai választásaink következményeit fogják szenvedni (ide értve a jövő generációkat is), az emberekkel és a természettel való kapcsolat újra-felfedezése, bölcsesség azzal kapcsolatban, hogy azt választjuk, ami helyes.

Képzelnék el, hogy milyen lenne, ha az iskolákban a kerékpárosok, kézművesek, egyszerű életet élők, és azok, akik idejüket és terményeiket önként és ingyenes adják másoknak lennének példaképeink... nem pedig olyan hírességek, akik csillogó-villogó életmódjával van tele a média? Képzelnék el, hogy milyen lenne, ha a tanulás és az oktatási rendszer középpontjában a munka méltósága, a saját kézzel végzett munka öröme, az, hogy valakit boldoggá teszünk, valamint az a zsigeri érzés, hogy a természet részei vagyunk lenne? Ilyen helyzetben lehetséges lenne-e vajon, hogy az önzetlen, törődő énünk kerüljön felszínre, úgy, hogy közben figyelembe vesszük saját érdekeinket, érdeklődésünket is, és felelős egyénként élünk? Ezzel együtt nem hoznánk vajon létre olyan társadalmi rendszereket, amelyek felelősen kezelik és szabályozzák a technológiát, és rossz szemmel néznek azokra, amelyek növelik a különbségeket, az egyenlőtlenséget, és környezeti problémákat idéznek elő? Ahogy haladunk afelé, hogy jobban érezzük azt, hogy egy bolygónk van és egy rendszer részei vagyunk - amely érzést csak megerősítik a klímaváltozás és környezeti problémák egyre jobban látható jelei -, talán egyre többen hallják meg ezeket az üzeneteket. És akkor talán szembenézünk majd azzal a ténnyel, hogy a határtalan, korlátozatlan kényelem rendkívül kényelmetlen jövőt jelent mindannyiunk számára.

Fordította: Vadovics Edina

Forrás: <http://www.ecologise.in/2017/02/21/addicted-convenience-fatal-attraction-us-planet/>

Mire figyeljünk, ha a házunk mögé erdőkeretet szeretnénk

Egy észak-karolinai fiatalember, Dan, öt évvel ezelőtt nekifogott annak, hogy az újonnan vásárolt házuk mögötti, szeméttel borított, elhanyagolt terület kertté varázssolja. Az erdőkert jellegű, mára gyümölcsöző városi oázissá fejlődött kert történetét Dan Youtube videóiban mutatja be saját *Plant Abundance* (~Növénybőség) nevű csatornáján.

A valóban figyelemre méltó kert kialakítása egyszerű alapelveken nyugszik:

1) Maradjunk nyitottak, tanuljunk: Dan nem szereti a kertjét "permakultúrásnak", "bio kertnek", vagy "erdőkertnek" hívni – minden irányzatból merít, és mindig nyitott az új inspirációra.

2) Mindennek az alapja a szintek kihasználása: Az erdőkeretek kialakításánál nagyon fontos, hogy akkor tudunk minél több terményt betakarítani, ha megtanuljuk a rendelkezésünkre álló teret, azaz a kert minden szintjét függőlegesen kihasználni. Természetünk kell tehát gumós és talajtakaró növényeket, lágyszárúakat, cserjéket, alacsonyabb és magasabb fákat, és kúszónövényeket (ld. szőlő) is.

3) A növények szimbiózisa még nem feltétlenül jelent öfenntartó kertet: Dan több videóban is hangsúlyozza, hogy kertje egy kicsi városi kert, és ennek megfelelően kell gondozni is. Míg egy többhektáros erdőkeretet jobban szabadjára lehet engedni, Dan-nek rendszeresen metszenie kell például a fáit, és egyéb beavatkozásokra is szüksége van ahhoz, hogy optimális termése legyen. Persze ha akarná, „elengedhetné a gyeplőt”, de betakarításkor valószínűleg mennyiségre és fajtára is kevesebb terményre számíthatna.

4) A napfényhez érteni kell, anélkül nem működik a dolog: A növények vertikális elrendezése akkor lesz sikeres, ha mindegyik hozzájut a számára szükséges mennyiségű fényhez, azaz ha – a terület tájolását, és a növények tulajdonságait figyelembe véve - fény-árnyék szempontjából minden növényünk megfelelő helyre kerül. A kert első három évéről szóló videóiban Dan arra is mutatott példát, hogy egyes növények áldozataul eshetnek a túl sok árnyéknak, de ha ez a veszteség tervezett, akkor nem jelent gondot. A korai időkben ültethetünk például több egyvári növényt, amíg a bokrok, majd a kisebb-nagyobb fák el nem kezdenek rendszeresen nőni.

Természetesen nem csak ezt a négy pontot kell észben tartani, de kiindulásnak jó lehet azoknak, akik hasonló kert létrehozását tervezik!

Forrás: <http://www.treehugger.com/lawn-garden/principles-behind-designing-backyard-food-forest.html>



Kép az egyik videóból/ *Plant Abundance*

Pénzkereseti lehetőségek kisebb gazdaságoknak

Az ötleteket egy amerikai hölgy, Anna blogján találtuk, aki kéthektáros hegyi farmon gazdálkodik férjével és kislányával, és hozzájuk hasonló, kisebb léptékű, nagyobb beruházásokhoz tőkével nem rendelkező gazdaságoknak írta össze a lehetséges pénzkereseti módokat. Az alábbi ízelítő egy 52 pontos lista része, amely teljes egészében a Kislábnymos oldalon olvasható.

1. Zöldségek eladása a piacon – Talán ez a legkézenfekvőbb bevételi forrás. Vihetjük a terményt, vagy a házilag eltett zöldséget-gyümölcsöt a népszerű termelői piacok egyikére, de ha megfelelünk az elvárásoknak, értékesíthetünk vendéglátóhelyeknek is, mint amilyen a szezonális, helyi, ökológiai gazdálkodásból származó terményekre építő Házikó.

2. Friss és szárított gyógynövények – A (biogazdálkodásból származó!) gyógynövények iránti kereslet egyre nő, érdemes lehet ebbe az irányba is nyitni. Inspirációnak kukkantsunk bele a székelyföldi Szentábrahámon található családi gyógynövényes Csodakert történetébe!

3. Blogírás, cikkírás szabadúszóként – Digitális korunk számtalan lehetőséget kínál, hogy írással egészítsük ki a napi betevőt. Ha tudunk bánni a szavakkal, és arról írunk, amihez tényleg konyítunk és/vagy amit szeretünk csinálni, nagyon nem lehetünk mellé. Az interneten természetesen ott a segítség, blogírást tanító, cikkek értékesítését segítő oldalak (ld. Writers Market), és e-könyvet is bőven találunk.

4. Youtube videók – Ha van egy jó kameránk, és használni is tudjuk, létrehozhatunk saját Youtube csatornát, ahol a gazdálkodással, kézműveskedéssel stb. kapcsolatos tapasztalatainkat oszthatjuk meg az érdeklődőkkel. A téma az orunk előtt/talpunk alatt hever! © Hogy hogyan fogjunk neki, kiderül a Youtube összefoglalójából.

5. Táskák takarmányzákjából – Felesleges takarmányos zsákjainkból készíthetünk strapabíró szatyrokat, és értékesíthetjük őket a piacon vagy online piactereken (ld. Meska, Etsy, Ebay stb.).

6. Palánták – Mivel valószínűleg magunknak is palántázunk, és általában mindig marad felesleg, érdemes azt értékesíteni. Ötletek palántázáshoz itt és itt.

7. Stock fotók – Ha szeretünk, és valamennyire tudunk is (!) fotózni, és van egy adag jó minőségűnek gondolt képünk, megpróbálhatjuk értékesíteni az erre szakosodott oldalakon (ld. Shutterstock, Dreamstime). Az alapokról itt, intelmekről kicsit bővebben itt olvashatunk.



Az 52 pontos lista hamarosan a Kislábnymos oldalon lesz olvasható magyarul! (erről közösségi oldalunkra teszünk fel hírt)

Forrás és további információ: <http://saltinmycoffee.com/2016/10/make-money-on-a-small-homestead/>



Szomszédolás szabadtéri nappali

Az életre szóló barátságok gyakran egy egyszerű beszélgetéssel kezdődnek. A gond csak az, hogy az emberek egyre kevesebbet beszélnek egymással, a szomszédaikkal pedig a köszönésen kívül talán semmit sem.

A civil kezdeményezésként alakult *BenchCollective* (Padok Közössége) célja, hogy a szervezet segítségével létrehozott „szabadtéri nappalikban” egy adott szomszédságban élők összejöjjenek, megismerjék egymást, és minél több ilyen beszélgetés indulhasson. Az Amszterdamban létrejött közösség kitalálói ötleteket adnak az érdeklődőknek a nappali létrehozásához, és olyan embereket, szomszédokat hoznak össze egymással, akik amúgy lehet, hogy soha nem kerültek volna közelebbi kapcsolatba. Mára több, mint 1000 regisztrált közösség jött létre szerte Hollandiában és több más országban, ld. Brazília, Törökország, Dél-Afrika és az Egyesült Államok.

A projekt igyekszik mindannyiunkat emlékeztetni, hogy a járda mindenkié, és a városrészek és városok csak akkor tudnak virágzó közösségi életterek lenni, ha a köztereket a magunkénak érezzük...

2017. július 1-2-ára a szervezet meghirdette a "világ legnagyobb szabadtéri kávézója" programot. Szeretnék, ha ezen a két napon minél többen fognának össze és alakítanának ki szabadtéri közösségi tereket, ahol kávé, tea és harapnivalók mellett lehetne ismerkedni és beszélgetni egymással. Az év során társadalmi szervezetekkel, lakásszövetkezetekkel és önkormányzatokkal is együttműködnek majd helyi, szabadtéri kávézók létrehozásában.

Mischa Woutersen, a szervezet egyik vezetője, a következőket javasolja az utcai szomszédolás iránt érdeklődő jövőbeli szervezőknek:

1. A nappali kialakításához válasszunk az utcán egy alkalmas, belakható helyszínt.
2. Találjuk ki, hogy mit tudnánk együtt csinálni (kézművesség, tánc, ami eszünkbe jut), mit szeretnénk enni-inni. A szervezet honlapján - benchcollective.com - is találunk ötleteket.
3. Rendezzük be padokkal, székekkel (asztalakkal stb.) a találkozó helyét. Szervezhetjük meglévő köztéri pad köré is az eseményt ☺
4. Nyissuk meg hivatalosan is a „padot”, azaz regisztráljunk a kezdeményezés bankjescollectief.nl/en/join/ oldalán, hogy az interneten is elérhető legyen az esemény.
5. A közösségi oldalakon is hirdessük meg a szomszédolást, és szóljunk a helyi újságnak is.
6. Hívjuk meg szomszédainkat egy kellemesnek ígérkező közösségi, kávézós-beszélgetős délutánra.

A kezdeményezés szervezői szeretettel várják az újonnan csatlakozni vágyókat, hogy a július eleji esemény valóban a világ legnagyobb közösségi szabadtéri kávézása legyen!

A kezdeményezés honlapja: <http://www.bankjescollectief.nl/en/>

A cikk és a jobboldali képek forrása: <http://www.shareable.net/blog/how-to-create-an-outdoor-living-room-in-your-neighborhood>

Az alsó képek forrása: <http://popucity.net/benchcollective-turns-streets-into-a-giant-outdoor-cafe/>





Egy kis kihívás a 2. klíma-koordinátor képzésről:

Március 4-én tartottuk az E.ON EnergiaKözösségek program 2. koordinátor képzését, melyre ez alkalommal az energia-vadászok is hivatalosak voltak. A képzés remek hangulatban, sok közös, játékos feladattal, vetélkedővel és beszélgetéssel telt, mely a tanulás mellett jó alkalmat adott a koordinátoroknak a tapasztalatok és ötletek megvitatására is.

A képzés elején a verseny aktuális állásáról, az adatbevitelről, illetve az első és második versenyfeladatról esett szó, majd kis csoportokban folytatódott a közös munka. Minden csapat készített egy kihívás-siker térképet is, amely segítségével összegyűjtötték, milyen pozitív élményeik voltak, milyen eredményeket sikerült elérniük, illetve milyen nehézségekkel, problémákkal találkoztak az eddig eltelt időben.

Az egyik játékos feladat keretében az elektromos fogyasztásmérő készüléket vettük górcső alá, mely a verseny során nagyban segíti a közösségek energiamegtakarítását. A résztvevőknek az volt a feladata, hogy csapatonként megsaccolják – előre megadott szempontok alapján –, hogy **vajon melyik háztartási gép fogyaszt többet egy hónap alatt**, majd konkrétan megmérjék és kiszámoják a fogyasztást. **Ezt a feladatot szeretnénk itt is megosztani kedves Olvasóinkkal - a megoldás a hírlevél végén megtalálható!**



- **kenyérpirító:** minden nap megpirítunk 5 szelet kenyeret reggelire
- **hajszárító:** hetente 2-szer használjuk, 10 percet az alacsonyabb fokozaton, 5 percet a magasabbon
- **vízforraló:** naponta 2-szer forralunk benne vizet, egyszer 1,5 litert reggel, egyszer a minimumot (0,7 l) délután
- **vasaló:** minden második nap 2-es fokozaton vasalunk 10 percet, és 3-as fokozaton 5 percet, gőzöléssel



Folytassuk a karbon-böjtöt!

A GreenDependent által összeállított karbon-böjt a 2. feladat keretében ugyan csak március végéig tart, de Húsvétig még hátravan két hét. Ezt felhasználhatjuk a böjtünk folytatására és karbon-szegény, kislábnymos húsvéti készületre! Április első hétvégéjén ünnepeljük meg az elért eredményeket, majd vágjunk bele a hátralévő kalandba! ☺

Ehhez kívánunk pár ötlet nyújtani ITT, de természetesen nyugodtan lehetünk kreatívak és csinálhatunk saját tervet is!



Válogatás az energia-felmérés legmeglepőbb felismeréseiből

Az első keratív versenyfeladat közös feladatrészeiben a közösségek legmeglepőbb felismeréseit vártuk, melyek a háztartásuk felmérése, fogyasztói szokásaik átgondolása, illetve közös beszélgetések során merültek fel. Ezekből készítettünk egy kis összeállítást! ☺

„Télen, amikor úgyis fűtünk, a vizet a kályhán is lehet melegíteni (mosogatáshoz pl.)”

Kerasz Khetane.

„A mikrohullámú sütő világítása 24W-os, így érdemes azonnal becsukni, ha nem használjuk!”

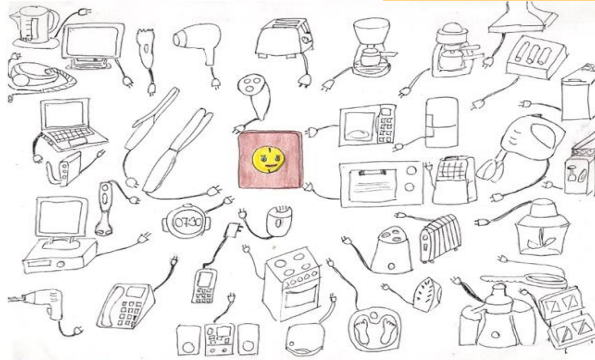
Dél-Békési Energiamentők

„A hajszárítónknak 3 fokozata van: a 3.-hoz képest a 2. fele annyi energiát fogyaszt, az 1. pedig a 2. felét. Nem gondoltam, hogy ekkora különbség lehet a fokozatok közt.”

Gödöllő Kikapcsol

„Ahol sok a nagyfogyasztó, ott kevés, ha a teleföntöltőket kihúzzuk”

Efalu



A rajzot a Villanyászkok készítették

„Meglepődünk, amikor azt ellenőriztük, hogy nincsenek-e bútorok a fűtőtestek előtt. Hát bizony voltak! Szinte mindegyiket takarta részben egy kisebb/nagyobb bútor.”

Takarékos Családok

„Úgy gondoltuk, hogy az energiatakarékosság terén már szinte mindent megtettünk és valóban nagyon energiatudatosan élünk. Elgondolkodtató azonban, hogy az életmódváltás, a táplálkozási, a vásárlási szokásaink, életvitelünk, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, mennyiben tudja befolyásolni az energiatakarékosságot.”

Rákosmente EnergiaKözösség

„Az elektromos eszközök, gépek rendszeres karbantartása szinte mindegyikünk háztartásában elmarad.”

KECS

„Mindenkinél 19-21°C között van a hőmérséklet, nem egy szál pólóban futkosunk.”

Villanyász

„Minél többen vannak egy családban, annál nehezebb összehozni az energiahatékonyt!”

Energia Műhely

A három legtöbb pontot elért feladatmegoldás megtekinthető itt : Villanyász, Efalu, Gödöllő Kikapcsol



Vancouver lakosai ökológiai lábnyomot mérnek és csökkentenek

A kanadai nagyváros, Vancouver lakosai átlagosan háromszor akkora ökológiai lábnyomon élnek, mint amennyi járna nekik akkor, ha a fenntartható biokapacitáson belül szeretnének maradni. Pár évvel ezelőtt a város bejelentette, hogy 2020-ra a 2006-os értékhez képest 33%-kal tervezi csökkenteni lábnyomát. Ehhez kapcsolódóan az Evergreen nevű nonprofit szervezet a **Green Bloc (avagy "Zöld Tömb")**



Program keretében a város vezetésének segítségével kiválasztott három lakónegyedet, amelyekben egyéves ökológiai lábnyom mérő és csökkentő kampányt szervez a lakosságnak. A lakónegyedek adottságai igen eltérőek. Mindhárom környékről körülbelül 25-30 háztartás csatlakozott a programhoz.

2017. február végén és március elején két hétig mérték a programban részt vevő háztartások étel- és ital-fogyasztásukat, hulladéktermelésük mértékét és közlekedési szokásaikat. Emellett az elmúlt egy év energiafogyasztásáról, továbbá vonat- és repülőútjaikról is számot kellett adniuk aktuális ökológiai lábnyomuk minél pontosabb meghatározása érdekében. Egy év múlva ezt még egyszer megismétlik, **a cél a legalább 15 %-os lábnyomcsökkentés.** Ehhez felkészült szakértők adnak személyre és lakónegyedre szabott hasznos tanácsokat, valamint a lakókkal közösen tervet is kidolgoznak a csökkentésre.

Forrás: <http://www.footprintnetwork.org/2017/02/20/vancouver-kicks-off-neighborhood-footprint-campaign/>

Kevesebb megbetegedés: kevesebb környezeti terhelés

Egészségi állapotunkra döntő befolyással bírnak étkezési szokásaink. Közismert tény, hogy többek között a vörös húsok és a feldolgozott élelmiszerek növelik a szív- és érrendszeri, valamint a bélrendszeri megbetegedések előfordulásának kockázatát. A feldolgozott élelmiszerek túlzott fogyasztása gyakran kapcsolódik a felnőttkorban jelentkező cukorbetegség kialakulásához is. Emellett az is egyre nagyobb hangsúlyt kap, hogy az állati eredetű termékek előállításához arányaiban sokkal több természeti erőforrást használunk el, mint a növényi eredetű élelmiszerek esetében, **a húspari- és tejtermékek iránti egyre növekvő igény egyben a klímaváltozás ütemét is növeli...** De vajon kötöttük-e már mindezt össze, és gondolkodtunk-e már azon, hogy például a vörös húsok fogyasztásával tulajdonképpen duplán ártunk a környezetnek? Először, amikor azt előállítja számunkra a húspar, másodszor pedig amikor a túlzott fogyasztás adott esetben kórházi kezelést von maga után!

Az összefüggést vizsgáló kaliforniai kutatók arra jutottak, hogy **az emberiség helytelen étkezési szokásaiból adódó több egészségügyi beavatkozás üvegházhatású gázkibocsátása igen jelentős.** Kevesebb vörös és feldolgozott hús, helyette pedig több zöldség és gyümölcs fogyasztásával, valamint a finomított lisztek egy részének teljes kiőrlésű gabonákkal való helyettesítése évi 222-826 kg szén-dioxid-kibocsátás elkerülését jelentette személyenként, ráadásul mindezt csak a kórházi kezelések megelőzésével elérve. A kutatók azt is kiszámolták, hogy **az USA Klíma Akciótervében foglalt 2020-as kibocsátás csökkentési célérték akár egynegyed teljesíthető lenne csupán azzal, hogy egészségesebben étkeznünk!**



Forrás: <https://www.sciencedaily.com/releases/2017/03/170308154423.htm>

A Fenntartható Erdőgazdálkodási Tanács komolyan veszi a szabályokat



A **Forestry Stewardship Council** (Fenntartható Erdőgazdálkodási Tanács, továbbiakban FSC) úgy döntött, **megvonja a fenntarthatósági tanúsítványt, és kizárja tagjai közül a Holzindustrie Schweighofer osztrák fafeldolgozót.** A döntést azt követően hozta meg az FSC Nemzetközi Igazgatótanácsa, hogy újabb információk jutottak birtokába az FSC standardok állítólagos megsértéséről. Az osztrák cég a kizárást megelőzően már eleve "próbaidőn volt", nem FSC tanúsított faanyag feldolgozásának gyanújával, amelyre a tanúsító szervezet figyelmét a WWF Németország hívta fel.

Az FSC Nemzetközi Igazgatótanácsa ugyanakkor kilátásba helyezte az osztrák cég Románián – ahol a szabályszegés történt – kívüli fafeldolgozó üzemének fokozatos visszavételét, amennyiben a cég egyértelmű jeleit mutatja annak, hogy elköteleződik az újracsatlakozási terv véghezvitelével. **Az FSC emellett erősíteni fogja jelenlétét Romániában,** és az összes érintettet bevonó konstruktív párbeszédet kíván folytatni, hogy hosszú távú megoldásokat találjanak a felelős erdőgazdálkodás megvalósításának romániai kihívásaira.

Forrás: <https://ic.fsc.org/en/news-updates/id/1779>

Energiamegtakarítás mesterséges intelligencia segítségével

A Google szervereinek energiafogyasztását a **DeepMind mesterséges intelligenciát alkalmazó technológiája** segítségével **sikerült jelentősen csökkenteni** az elmúlt két év alatt. Ezen felbuzdulva az Egyesült Királyság tárgyalásokat kezdett a DeepMind vezetésével a technológia használatáról az egész országban, annak érdekében, hogy az energiahálózat hatékonyságát növeljék. A fejlesztés előnye abban rejlik, hogy az energiafelhasználási mintázatok olyan apró részleteit képes felfejteni és ezáltal **optimalizálni,** ami az emberi képességeken már túlmutat. Így például a nagyobb ingadozást mutató megújuló energiaforrásokat is jobban ki lehet használni. **A szigetország az együttműködéstől 10 %-os összmegtakarítást remél.**



Forrás: <http://www.popularmechanics.com/science/energy/a25648/google-save-uk-10-percent-electric-bill/>

Változtass Közösségben!

A Magyarországi Éghajlatvédelmi Szövetség idén negyedik alkalommal hirdette meg a Klímasztár felhívást, melyre egyaránt pályázhatnak közösségek és települési önkormányzatok. A felhívás célja olyan megvalósult, mintaértékű, helyi közösségi kezdeményezések keresése, melyek a klímaváltozás káros hatásainak csökkentését tűzték ki, és a problémára valamilyen közösségi választ igyekeztek és igyekeznek adni.

Annak ellenére, hogy a pályázati adatlap alapján úgy tűnhet, hogy a felhívásra elsősorban önkormányzati, vagy önkormányzattal közösen megvalósított kezdeményezéseket / projekteket látnának szívesen a szervezők, személyes megkeresésünkre azt a megerősítést kaptunk, hogy önkormányzattól függetlenül közösségi kezdeményezéseket is várnak, így ez senkit ne bátortalanítson el! ☺



Jelenkezni 2017. április 14-ig (péntek) lehet, a [kitöltött adatlap](#) elküldésével a klimasztar2017@gmail.com e-mail-címre.

További információ a [KlímavédDVelem – Mindennap a Földért!](#) közösségi oldalán található [ITT!](#)

Forrás és további részletek: <http://www.eghajlatvedelmiszovetseg.hu>

Tervezd újra a világot és nyerd!

A magyar származású, svéd milliárdos Szombatfalvy László által alapított Globális kihívások Alapítvány (*Global Challenges Foundation*) egy nemzetközi versenyt hirdetett „A New Shape” (Egy Új Forma) címmel, annak érdekében, hogy a mainál alkalmasabb rendszert találjanak a világ globális kormányzására.

Szombatfalvy elmondása szerint a kezdeményezés hátterében az áll, hogy a mai globális kihívások messze túlmutatnak a nemzetállami határokon, így az országoknak közösen kell fellépniük, felismerve egymástól való kölcsönös függőségüket. Ezt azonban ellehetetleníti, hogy a jelenlegi nemzetközi rendszerünk egy másik korszakban, a második világháborút követően jött létre, így nem alkalmas a 21. század kihívásainak kezelésére. A jelenlegi rendszer felülvizsgálatára vagy egy friss, a jelenlegi rendszeren túlmutató gondolkodásra / alternatív rendszerre van sürgősen szükségünk, mely képes hatékonyan kezelni a legsürgetőbb globális problémákat – mint az éghajlatváltozás, a népességnövekedés vagy a mélyszegénység – azáltal, hogy lehetővé teszi a nemzetek közös, hosszú távú döntéshozatalát az összes érintett – beleértve a jövő generációk – figyelembe vételével.



A pályázatok 2017. május 24-ig adhatók be, melyeket egy tudományos szakértőkből és elismert globális szereplőkből álló bizottság értékeli majd [meghatározott feltételek](#) alapján – pl. hatékonyság, források és finanszírozás, elszámoltathatóság és átláthatóság stb. Jutalmul összesen \$5 millió amerikai dollárt (~1.434.200.000 Ft) osztanak majd ki a legjobb pályázatok között. Ezen kívül az Alapítvány elkötelezett a nyertes ötletek megvalósításának támogatásában is.

Forrás: <https://globalchallenges.org/en>, <http://bigthink.com/design-for-good/a-swedish-billionaire-will-award-5-million-for-reimagining-global-governance>

Európai öko-kert díj

Második alkalommal írták ki idén az Európai öko-kert (*Natur im Garten*) pályázatot, melynek keretében azokat a már megvalósított, ökológiai kertészkedésen alapuló, fenntartható projekteket keresik, amelyek az alábbi kritériumoknak tesznek eleget:

- természet és a biológiai sokféleség tisztelete,
- az ökológiai folyamatok és módszerek optimalizálása a kerti gazdálkodás során,
- az adott helyszínek megfelelő legoptimálisabb növényválaszték és ökológiai gondozás,
- az innovatív és fenntartható ötletek alkalmazása,
- tudatosságnövelés az ökológiai kertészkedés terén



A díjra minden európai országból pályázhatnak kertészek, kerttulajdonosok, tervezők, önkormányzatok és helyi hatóságok is, de szervezetek jelentkezését is várják. A beadott pályázatokat egy nemzetközi szakértői zsűri fogja értékelni, a díjra esélyeseket pedig július 13-án hozzák nyilvánosságra. A díjátadó ünnepségre szeptember 2-án kerül majd sor Berlinben egy három napos szimpózium keretében, ahol mind a 30 esélyes bemutathatja személyesen a saját projektjét. Mindhárom kategória nyertes projektje egy speciális „Natur im Garten” emléktáblával és € 500 pénznyereménnyel fog majd gazdagodni.

Jelentkezni május 15-ig lehet angol nyelven az alábbi 3 kategóriában:

1. Kertészkedés kert nélkül
2. Látogatható kertek
3. Közösségi kertek

Forrás: <http://www.naturimgarten.at/award-english> (angolul és németül),

Jelentkezési feltételekről bővebben: <http://www.naturimgarten.at/award-english/documents-be-submitted-award-2017>



A kenyérfogyasztás és a növényvédőszer barátsága



Mielőtt eláruljuk a helyes választ, rendezhettünk volna egy tippversenyt a Kislányom hírlevél olvasói között: szaktudásuk alapján döntsék el, mi okozza a kenyér és pékáruk magas karbonlábnyomát? Hiszen a kenyérnek, mint terméknek az életciklus-elemzését sokan ismerik, sokan kipróbálták otthon a kenyérsütés műveletét is.

Március elején a *Nature Plants*-ban közzétett tanulmány azt igazolja, hogy a nagyipari kenyérgyártás karbonlábnyomának legnagyobb összetevője a túlzott növényvédőszerhasználatból ered. Közgazdasági szempontból a versenyképes búzatermesztés olyan mennyiségű növényvédőszerrel igényel, amelynek a környezeti terhelése jóval meghaladja a kenyérfeldolgozás többi szakasza által okozott negatív környezeti hatást, mint például a betakarítás, az őrlés, a dagasztás, vagy a szállítás.

A *Sheffield Egyetem* kutatói igazolták, hogy a kenyérgyártás folyamata által kibocsátott üvegházhatású gázok **43%-át** a búzatermesztés növényvédőszerhasználatára lehet tulajdonítani.

Érthető, hogy a Föld túlnépesedett emberisége egyelőre képtelen teljesen fenntartható és méltányos kereskedelemről származó élelmiszerfogyasztásra, de a politikai döntéshozók segítségével elkezdődhet egy növényvédőszermentes folyamat.

Addig is... mi, gondoljuk meg, hogy kidobjuk-e a szemétkosárba a kissé száraz és enyhén tippadt, tegnap vásárolt kenyérszeletet.

Forrás: <http://www.treehugger.com/> és [https://theconversation.com/weve-calculated-](https://theconversation.com/weve-calculated-kenyer-43-percent-of-carbon-footprint-from-fertilizers)

Képek forrása: [Kenyer](#) és [Aratás](#)



Egymást kenik kenyérré – pékségek szövete



Már a húszadik szülinapját ünnepelte az Amerikában működő *Arizmendi Egyesület*, amely olyan kis pékségekben áll, ahol minden alkalmazott tulajdonosi jogviszonnyal is rendelkezik, megatapasztalhatja a vállalkozás eredményes működését, ugyanakkor a felmerülő nehézségeket megoldásában is részt kell vállaljon.

A hat pékség 175 tulajdonos-alkalmazottja szerint a vállalkozásuk sikerének a kulcsa a demokratikus döntéshozatalban és a megosztott felelősségvállalásban rejlik. Az egyesület biztosítja a tagjainak demokratikus irányítását a termelési eszközök fölött, a tagok jól-létét és hosszú távú biztonságát, hosszú távon képes segíteni őket, bázist tud nyújtani nekik. A tagok felelősek egymásért, a vállalkozásért, és az egyesület társadalmi küldetéséért. Innovatív ötleteiket a közös fejlődés érdekében megosztják egymással.

Itt Kelet-Európában a „szövetkezet” fogalmára rányomta kellemetlen bélyegét néhány évtized, de elgondolkozhatunk, hogy ebből az amerikai példából mit tanulhatnánk.

Forrás: <http://www.shareable.net/blog/these-workers-are-celebrating-20-years-of-shared-bread-and-shared-ownership>



A bőség apró kertje

Egyik legfrissebb *Happens Films* produkció néhány perce rövidfilmje egy oxfordi pár, Fiona és Kane Hogan kertjét és kertészeti vállalkozását mutatja be.

A *The Urban Gardener* nevű kezdeményezésük kertészeti szolgáltatásokat nyújt termőterülettel rendelkező, de azt megmunkálni képtelen lakótársaik számára. Kisléptékű zöldségtermesztési munkálatokat végeznek el, közben ismereteket, tapasztalatokat cserélnek a földtulajdonossal.

A legfontosabb eredmény a vegyszermentes, háztáji, bőséges zöldségtermés!

Forrás: <https://www.youtube.com/watch?v=1BSSB2zf2CI>

Városi javítóműhely

Valljuk be magunknak, legutóbb mikor javítottunk vagy javíttattunk ahelyett, hogy újat, frissebbet, trendibbet vásároltunk volna? Számítógép mellett, néhány kattintással rendelhetünk a világ (majdnem) bármelyik szegletéből újdonságokat, kikopott a javítás, a reparálás fogalma a szóinkcsünkből.

Példértékű az az *Edinburgh-i kezdeményezés*, amely javító tanodaként, műhelyként és üzletként is működik. A különféle javítási munkálatokhoz szükséges szaktudást ilyen jellegű kezdeményezésekkel lehet életben tartani, ugyanakkor a hulladékcsökkentés folyamatához is eredményesen hozzájárul.

Forrás: <http://www.filmsforaction.org/articles/every-town-needs-a-remakery/>



Kislábnymos otthon, kislábnymos család: Szezonális szemezgető



Öt egyszerűen elkészíthető emelt ágyás



A magasított vagy emelt ágyást nemcsak a növényeink hálálják meg bő termésrel, de a kerti munkák szempontjából is előnyös. Az ágyások ugyanis a szintkülönbségnek köszönhetően kevésbé lesznek gyomosak; a megemelt talaj hamarabb felmelegszik tavasszal, és nagy esőzések után gyorsabban elvezeti a felesleges nedvességet. Mivel nincs taposás, nem tömörödik a talaj, valamint a gyomlálás, betakarítás is könnyebb és kényelmesebb.

Emelt ágyást sokféle anyagból készíthetünk, méretét tekintve pedig az ideális szélesség 120 cm. Az egyik legnépszerűbb a vesszőből készült ágyás, mely a kosárfonáshoz hasonló technikával készül. Fatörzsekből egyszerű és masszív magasságyást készíthetünk. Időtálló megoldás a betonelemekkel (zsalukövekkel) körbevett ágyás, melynél a betonelemek nyílásaiba is ültethetünk kisebb növényeket. Maradék deszkából, illetve hosszúkás homokzsákból is gyorsan és egyszerűen elkészíthetjük a magasságyást.

Forrás: <http://www.rodalorganiclife.com/garden/5-raised-bed-designs-you-can-make-in-an-afternoon>

Hogyan segíthetjük a madarak fészekrakását?

A kistestű énekesmadarak számára a tavaszi időszak egyik legnagyobb feladata a madárfészek megépítése. Az ehhez szükséges alapanyagokat azonban nem mindig egyszerű összegyűjteniük. Az egyik legfontosabb, de a településeken egyre kevésbé hozzáférhető fészekbélő anyag a szőr, amit hajdanán az istállók környékén gond nélkül össze tudtak szedni. Háztáji állattartás hiányában a kutyát tartó madárbarátok tudnak sokat segíteni, ha a szőrkefélés "termékét" ősztől tavaszig összegyűjtik, és tavasszal több helyre, nagyobb mennyiségben is kihelyezik. A március végéig nyugodtan működtethető etetők a madarak leglátogatottabb kora tavaszi közösségi terei (áprilistól pedig az itatók és porfürdők), ezért ide is érdemes kihelyezni a fészeképítéshez alkalmas természetes anyagokból: száraz növényi szálakból, mohából, kutyaszőrből, hajból (ha nincs saját "termés", kérhetünk a közeli fodrásztól is és tollak keverékéből álló csomókat. A kihelyezésre a legjobb megoldás, ha lyukacsos zsákba tesszük az alapanyagokat; erre a célra kiválóan megfelel a télen kiürült cinkegolyó műanyag tartóhája.



A kutyaszőr jó meleget biztosít a tojásoknak egy széncinege fészében ☺

Forrás és további információ: http://www.mme.hu/feszekanyag_kihelyezese

Készítsünk maradék műtűrökből matatófalat a gyerekeknek!



Minden háztartásban van egy olyan doboz vagy fiók, ami csurig van a lakásfelújítás vagy -karbantartás után megmaradt bigyókkal és izékkal. Kell egy deszkalap, amely lehet bútorlap, OSB, cserepes növény alá való kerek falap, de akár egy stramm gyűrűdeszka is, és erre tetszőleges elrendezésben felcsavarozzuk a műtűröket: máris kész a kisgyerekek szenzoros és finommotoros képességeit fejlesztő matatófal. Készíthetjük falra szerelve, vagy lábakon álló táblaként (másik felére lehet írni krétával), illetve faládikának is, amelyben a kincseit tarthatja a gyerek. Csoportosíthatjuk a hozzávalókat forma, hanghatás vagy tapintásélmény alapján is, ennek megfelelően felszerelhetünk különféle anyagokkal (pamut, műszőr, selyem) bélelt kinyitható dobozokat is. Az a lényeg, hogy tényleg jó erősen csavarozunk-szegecseljünk fel mindent, mert amilyen kicsik a gyerekek, olyan erősek: egy szimpla ragasztást simán letépnék. Ha élménydús matatófalat csináltunk, a gyerek órákig ellesz a műtűrökkel, nyugodtan dolgozhatunk, főzhetünk mellette.

Forrás és további képek: <http://365.reblog.hu/matatofal-busy-board-szenzoros-fejleszto-jatek-gyerek>

A legszennyezettebb zöldségek és gyümölcsök – miből vegyünk biót?

A hatósági ellenőrzések alapján úgy tűnik, még mindig sok a vegyszerrel telített zöldség, gyümölcs. Ha biztosra akarunk menni, érdemes biót vagy megbízható termelőtől származót választani legalább a notóriusan szennyezett fajtákból, mint az uborka, fejes saláta, retek és szőlő. Az Európai Élelmiszerügyi Hatóság többszöri vizsgálata során az derült ki, hogy a **gyümölcsök szennyezettebbek, mint a zöldségek**; a **hazai termékek pedig tisztábbak, mint az import élelmiszerek**. A külföldről hozott gyümölcsök több mint 65%-ában találtak ugyanis szermaradékot, az zöldségeknek pedig körülbelül 46%-a volt szennyezett. A legszennyezettebbek az EU-n kívülről jövő termékek, amelyek ráadásul sokszor tartalmaznak az EU-ban már betiltott vegyszermaradékokat is. Az üvegházi termékek kiemelten szennyezettek voltak, így kockázatosabbak az egészségünkre.



Forrás és további érdekességek: <http://tudatosvasarolo.hu/cikk/legszennyezettebb-zoldsegek-gyumolcsok-mibol-vegyunk-biot/>;

Élelmiszerek GMO tartalma: <http://www.biokontroll.hu/>; Hasonló vizsgálat az USA-ban: <http://www.treehugger.com/green-food/dirty-dozen>

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Vadovics Edina

Közreműködött:

Antal Orsolya, Király Andrea, Péter Emőke, Szomor Szandra,
Vadovics Kristóf, Vásárhelyi Csenge

Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület

2100 Gödöllő, Éva u. 4.

Tel.: 06-20/386-0922

E-mail: info@greendependent.org

Honlap: www.greendependent.org

A Kislábnyom Hírlevél korábbi számai a www.kislabnyom.hu oldalon megtalálhatók és onnan letölthetők.

A hírlevelet az info@kislabnyom.hu címen lehet lemondani.



A GreenDependent Egyesület a következő szakmai szerveződés tagja:

Resource Cap Coalition
(Európai Koalíció az Erőforrás Használat Csökkentéséért)

resourcecapcoalition

EnergiaKözösségek rovat: fogyasztásmérés kérdés megoldása:
a legtöbbet a megadott használati móddal és a GreenDependent által használt eszközökkel a VÍZFORRALÓ fogyaszt.